

Sprawozdanie z działalności Komisji Dialogu Obywatelskiego przy Wydziale Kultury Urzędu Miasta Poznania za rok 2015.

Na wstępie niniejszego Sprawozdania kieruję słowa podziękowania do wszystkich Członków Komisji za całoroczną współpracę i sukcesywne tworzenie modelu dialogu opartego na rzeczowej i konstruktywnej dyskusji. Dialog ten oraz aktywne uczestnictwo Państwa w życiu kulturalnym Poznania tworzy jeden z filarów społeczeństwa obywatelskiego. Współarchitektami kształtu KDO w 2015r., stanowiącego także konsekwencję lat poprzednich była zarówno dyrekcja Wydziału z Panią Dyrektorką Justyną Makowską i wcześniej pełniącym obowiązki dyrektora Marcinem Kostaszukiem jak i aktywnie współpracujące osoby: panie, panowie Katarzyna Bojarska, Bernadeta Jaśkowiak ze strony sektora Organizacji; Anna Wachowska-Kucharska, Wioletta Dadej, Andrzej Pakuła, Zbigniew Łowżył, Szymon Stemplewski, Ryszard Czapara, Krzysztof Szafran oraz sekretarze Edyta Czernecka i Aleksander Rudawski. Podziękowania kieruję również do pracowników Oddziału Koordynacji Współpracy z OP, pani Kierownik Izabeli Leśniak i pani Stelli Gołębiewskiej, których kompetencja i życzliwość niejednokrotnie pomagały w merytorycznej dyskusji. Pragnę jednak podkreślić, że tylko wspólna praca całego kworum przesądza o skuteczności, kryteria której w roku ubiegłym określono przyjęciem następujących zamierzeń:

- zwiększenia roli Zespołów Roboczych w pracach KDO w celu ich zdynamizowania
- stworzenia modelu współpracy
- problematyki ewaluacji Konkursów
- wypracowania stabilnego mechanizmu procedowania Konkursów ofert w tym wpływu KDO na kształt priorytetów, transparentnego podziału środków, kryteriów i powoływania Komisji Konkursowych.

Jeśli przeanalizujemy ostatnie lata powyższe kierunki stanowią kontynuację poprzednich kadencji z akcentem położonym na konkretne wdrożenie wypracowanych wcześniej inicjatyw KDO w oparciu o równopodmiotowość i realne partnerstwo wszystkich stron.

Przechodząc do części merytorycznej Sprawozdania omawia ono następujące punkty:

1. Podsumowanie prac i omówienie problematyki Posiedzeń KDO w roku 2015.
2. Rola i dynamika prac Zespołów Roboczych.
3. Skuteczność dokonań KDO przy Wydziale Kultury wobec przyjętych zamierzeń i możliwości.

4. Zarządzenia Prezydenta Miasta dotyczące Konkursów wobec postulatów i oczekiwań KDO.

Ad 1.

Podsumowanie prac i omówienie problematyki Posiedzeń KDO w roku 2015.

W dniu 19 stycznia 2015 roku na Posiedzeniu inauguracyjnym rozpoczynając formalnie IV Kadencje Komisji Dialogu Obywatelskiego przy Wydziale Kultury Urzędu Miasta Poznania dokonano wyboru Przewodniczącego i Prezydium KDO w osobach:

- p. Witold Zakrzewski – Przewodniczący
- p. Andrzej Pakuła – Wiceprzewodniczący
- p. Krzysztof Szafran – Wiceprzewodniczący
- p. Edyta Czernecka – Sekretarz
- p. Aleksander Rudawski – Sekretarz

W trakcie kadencji Komisji Dialogu Obywatelskiego w roku 2015 odbyło się:

- 13 Posiedzeń w tym 3 Posiedzenia w siedzibach Organizacji Pozarządowych: Fundacji ARS, Fundacji Innerspaces, Fundacji Czapski Art Foundation, 1 w Estradzie Poznańskiej, 1 z udziałem wiceprezydenta Jędrzeja Solarskiego
- powołano 2 Zespoły Robocze: ds. Konkursów i Ewaluacji, ds. Przestrzeni dla Kultury
- 6 spotkań Zespołów Roboczych w tym: 2 - Zespołu ds. Przestrzeni dla Kultury i 5 - Zespołu Roboczego ds. Konkursów i Ewaluacji
- 3 Posiedzenia Prezydium KDO (1 w Oddziale Koordynacji Współpracy z OP)
- 2 spotkania przedstawicieli KDO z wiceprezydentem p. Jędrzejem Solarskim
- prezentacja Stanowiska KDO na Posiedzeniu Rady Miasta Poznania
- udział w 2 spotkaniach poświęconych ewaluacji KDO organizowanych przez Oddział Koordynacji Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi
- zostało powziętych 21 Uchwał, Stanowisk, Postulatów i Wniosków KDO
- członkowie KDO aktywnie uczestniczyli w Posiedzeniach Komisji Kultury i Nauki.

Liczba Organizacji Pozarządowych zrzeszonych w Komisji Dialogu wyniosła z końcem roku – 41 (zał. nr 1.). Zgodnie z Regulaminem KDO Wydział Kultury i pracownicy Urzędu Miasta oddelegowani do KDO posiadają własne prawa głosu.

W trakcie kadencji sukcesywnie zgłosiło akces i zostało przyjętych – 8 Organizacji, żadna z Organizacji nie została skreślona ani nie zgłosiła wniosku o to (zał. nr 1.).

Na podstawie list obecności można przyjąć, że średnia liczba obecnych uczestniczących w obradach prawomocnych przedstawicieli organizacji wyniosła w IV kadencji – około 19 osób co daje średnio 57,6% - 46% frekwencji (w zależności od przyjętego okresu). Najniższa liczba obecnych wyniosła 14 a najwyższa 32 osoby. Była to zawsze ilość powyżej wymaganego Regulaminem kworum 1/3 ogólnej liczby to jest 11 na początku kadencji i 14 osób pod koniec.

W sentencji: wszystkie podjęte przez KDO w 2015 r. decyzje posiadały kworum i były prawomocne (zał nr 2.).

Przy problematyce konstrukcji Posiedzeń KDO należy wspomnieć o kilku aspektach. Jednym z ważniejszych było już wspomniane określenie i przyjęcie wyraźnego celu na rok 2015. Przy licznych realnych, ogólnych problemach dotyczących kultury w naszym mieście oraz mnożących się tematach bieżących nadrzędna stała się kwestia transparentności podziału środków na Konkursy ofert z wyraźnym określeniem kwot i sposobów procedowania Konkursów ofert. Mam tu na myśli skierowanie dynamiki działań KDO w roku 2015, w oparciu o wcześniejsze doświadczenia, na wypracowanie skutecznego modelu współpracy z Wydziałem Kultury i szerzej z Urzędem Miasta poprzez dialog lub zapisy regulaminowe implikujące właściwe procedury. Już pierwsze spotkania Prezydium KDO i Zespołów Roboczych zwróciło uwagę na potrzebą społecznego uwiarygodnienia Komisji i niezbędną transparentność prac Wydziału Kultury a także zwiększenia zaangażowania środowisk organizacji pozarządowych.

Wspomniane oczekiwania stanowiły punkt wyjścia dla przyjęcia Harmonogramu prac KDO w 2015 roku skierowanego wyraźnie na współpracę w ramach założeń Rocznego Planu Współpracy Miasta Poznania z Organizacjami Pozarządowymi z wydzielonymi jednostkami samorządu zajmującymi się sprawami środowisk senioralnych, sprawami rodzin, przestrzeni publicznej w tym zabytkami.

Harmonogram zaproponowany przez Wydział Kultury został przyjęty praktycznie bez poprawek.

Podsumowując przebieg Posiedzeń można z całą odpowiedzialnością stwierdzić fakt klimatu współodpowiedzialności za kształtowanie wydarzeń realizowanych przez Organizacje Pozarządowe. Wyjściem w kierunku oczekiwań członków KDO było członkostwo Przewodniczącego KDO w pracach Kapituły Nagrody Artystycznej Miasta Poznania co mogłoby stać się niepisany zwyczajem. Wyraźnie widoczna jest współpraca i zaangażowanie członków KDO w Posiedzeniach Komisji Kultury i

Nauki Rady Miasta. Kulminacją wyrażania poglądów opracowanych przez KDO na forach publicznych była prezentacja Stanowiska KDO dotyczącego zachowania wysokości budżetu przeznaczanego na Konkursy ofert podczas Sesji Rady Miasta Poznania w dn. 10 listopada 2015r. oraz zintensyfikowana akcja wielu członków Komisji na rzecz zwiększenia budżetu na kulturę.

Powtórne ogłoszenie naboru do Komisji Konkursowych także było wynikiem interwencji naszej Komisji.

Sposób i forma dialogu prowadzonego z Władzami Miasta, próby szukania optymalnych i alternatywnych rozwiązań pozwalają przypuszczać konstruktywną dalszą współpracę.

Ad 2.

Rola i dynamika prac Zespołów Roboczych.

Na podstawie doświadczeń ubiegłorocznych można stwierdzić, że przyjęte na początku IV Kadencji założenie o skuteczności małych grup eksperckich prezentujących opracowane wnioski pod dyskusję plenarną i głosowanie okazało się słuszne. Atutami prac w Zespołach jest dynamika, niezależność, wąski zakres tematu, oparcie się na doświadczeniu członków grupy. W praktyce należy tylko dopracować dalsze procedowanie przyjętych przez Zespoły Robocze rekomendacji tzn. głosowania za nimi lub nie po zreferowaniu przez Zespół zamiast często powtórnego analizowania tematu plenarnie. Najważniejszą rolą Zespołów była możliwość powierzenia mu danego zagadnienia w celu konsekwentnej i efektywnej pracy. Skoro mowa o zaletach i sukcesie jakim była praca Zespołu Roboczego ds. Konkursów i Ewaluacji, który wypracował praktycznie propozycje Stanowisk i Uchwał trzeba jednocześnie wspomnieć o zamrożeniu prac innego Zespołu ds. Przestrzeni dla Kultury. Prace tego ostatniego utknęły z wielu powodów w miejscu pomimo początkowej dużej aktywności i nawiązania współpracy z doświadczonymi organizacjami jak Otwarta Strefa Sztuki. Założenia i wnioski tego Zespołu opracowane przez p. Filipa Szymczaka są jednak nadal aktualne. Jednym z powodów, na który warto zwrócić uwagę, to duża rozpiętość problemów związanych ze sferą lokalową i pojęciem przestrzeni publicznej wymagająca działań praktycznych. Zbyt duża i czasochłonna na możliwości tego Zespołu. Sfera zagadnień obejmowałaby konsultacje i spotkania z ZKZL, przeglądy lokali, wypracowanie ogólnych ustaleń dotyczących polityki lokalowej na cele kulturalne i artystyczne przy równoległej partykularnej współpracy z bezpośrednio zainteresowanymi organizacjami. Dobrze ilustruje skalę działań Protokół z pierwszego spotkania Zespołu w siedzibie Fundacji Otwarta Strefa Sztuki na Łazarzu. Materiały dotyczące prac Zespołu zostały zreferowane podczas Posiedzenia KDO w dniu 15 lutego br. przez p. Filipa Szymczaka we współpracy z p. Łukaszem Trusewiczem i p. Agnieszką Szablikowską.

Wracając do analizy pracy Zespołu ds. Konkursów i Ewaluacji, trzeba przypomnieć, że de facto została on zainicjowany przeze mnie już w roku 2013. To doświadczenia wypracowane 2 lata wcześniej pozwoliły na kompetentny dialog, sformułowanie oczekiwań a następnie pełnej propozycji przedstawionej Urzędowi Miasta obejmującej priorytety, kryteria, podział procentowy środków oraz kształt Komisji w wymaganym ustawowo czasie. Praca tego Zespołu stanowi przykład dywersyfikacji obowiązków czy kompetencji związanych z funkcją Przewodniczącego KDO ponieważ prowadzenie spotkań było inicjowane przez sytuację i samych jego członków. Konstrukcja prac tego Zespołu oparta była na praktycznej wiedzy p.p. Zbigniewa Łowżyła, Szymona Stemplewskiego i Ryszarda Czapary. O przebiegu prac i terminach informowano pracowników Wydziału. Wyniki pracy Zespołu pozwoliły na sformułowanie propozycji Stanowisk i postulatów głosowanych plenarnie na KDO. W efekcie na przedstawienie wyrazistego i umotywowanego Stanowiska KDO na Posiedzeniach Komisji Kultury i Nauki i Obradach Rady Miasta czy spotkaniach z wiceprezydentem Jędrzejem Solarskim.

Ad 3.

Skuteczność dokonań KDO przy Wydziale Kultury wobec przyjętych zamierzeń i możliwości (punkt Harmonogramu związany z Programem Współpracy Urzędu Miasta z Organizacjami Pozarządowymi).

Sumując prace KDO odniosę się do wspomnianych zamierzeń, jako pewnej cezury. Pierwsze z tych zamierzeń dotyczące dynamiki prac poprzez Zespoły Robocze już omówiłem wyrażając pośrednio przekonanie, że skuteczność KDO w dużej mierze zależy od istnienia tematycznych Zespołów Roboczych.

Następne zagadnienie. Czy udało się wypracować w minionym roku model współpracy w ramach KDO? Odpowiedź zależy od kilku czynników. Jeśli za kryterium przyjąć przebieg prac KDO, przygotowanie stron do obrad, wymianę poglądów, gotowość do współpracy Wydziału i Organizacji, atmosferę pracy nastąpiła istotna zmiana jakościowa. Ocena w tym wypadku jest jednoznacznie pozytywna – jest wola współpracy i współdziałania, szukania rozwiązań uwzględniających specyfikę różnych środowisk skupionych w KDO. Ale są jeszcze inne kryteria jak transparentność prac Wydziału, wdrażanie przegłosowanych Stanowisk KDO, otwartość struktur czy inicjatywy własne Wydziału. Analiza od tej strony wymaga większej merytoryki i nie jest jednoznaczna. Wymaga zrozumienia przyczyn zewnętrznych, ekonomicznych czy ogólnej polityki itp. dotyczy to np. funkcji i roli Domu Tramwajarza czy Olimpij dla poznańskiej kultury. Także i dlatego, że jest to proces, w którym dialog jest czasem niemożliwy. Dlatego pośrednio zwrócę uwagę na znamieny fakt, że niemal wszystkie podjęte przez KDO decyzje były głosowane za aprobatą Wydziału, nigdy przeciw i po wcześniejszym wspólnym wypracowaniu. Być może więc jeszcze za wcześnie mówić o modelowej współpracy ale o byciu na właściwej drodze do takiej współpracy można mówić na pewno.

KDO od początku postulowało wypracowanie sposobów ewaluacji projektów. Tym tematem także zajmował się Zespół Roboczy proponując m.in. aby ewaluację wybiórczo przeprowadzali członkowie Komisji Konkursowych. Wychodząc na przeciw takim oczekiwaniom zorganizowałem jedno z pierwszych Posiedzeń wspólnie z p. Tomaszem Wendlandem. Odkonano je w siedzibie Fundacji Mediation Biennale, gdzie można było zapoznać się z realizacją projektów tej fundacji z możliwością wymiany poglądów bezpośrednio z animatorami projektu. Być może pewną dobrą praktyką stanie się zgodnie z sugestią Oddziału Koordynacji Współpracy z OP autoewaluacja przeprowadzana publicznie przez członków KDO.

Przechodząc do omówienia realizacji zamiaru wypracowania stabilnego mechanizmu procedowania Konkursów ofert jestem zwolennikiem poglądu, że efekt takiego działania pozwoliłby wszystkim zainteresowanym na znacznie lepsze dopracowanie projektów. Możliwość antycypacji na pewno ułatwiłaby współpracę przy projektach realizowanych przez wiele podmiotów czy zgromadzenie środków na projekty większe. Mówiąc o takim mechanizmie przypomnieć trzeba wielokrotnie zgłaszany postulat o wdrożeniu niezbędnej już wręcz elektronicznej formy generowania wniosków. Z ostatnich informacji pojawia się rok przyszły, 2017 jako przewidywany na wdrożenie generatora wniosków. Tegoroczna forma wypracowana w ramach KDO z Wydziałem choć jest zatem etapem, jednocześnie stanowi etap wartościowy i potrzebny w kierunku oczekiwanej stabilności. Potwierdza, m.in., że mechanizm ekspercki jest przez wszystkich uznany za wiarygodne kryterium. Podobnie z Priorytetami, z których podstawowe uległy niewielkim ale ważnym zmianom i racjonalizacją przyporządkowanych im środków. Na koniec omawiania tego tematu trzeba wspomnieć o obniżeniu tzw. wkładu własnego wynoszącego obecnie łącznie 7%. Był to jeden z pierwszych postulatów sformułowanych przez KDO. Jest oczywiste, że pozwoli to obecnie wielu organizacjom po raz pierwszy przystąpić do Konkursu.

Podsumowując zagadnienie skuteczności i potrzeby dialogu w ramach KDO warto dodać, że w naszych propozycjach nie tylko pochyłono się nad ogólnikami lecz także analizowano szczegóły czego przykładem są kryteria oceny wniosków konkursowych czy uzależnienia wkładu własnego od wysokości budżetu wniosku. Pozostała tylko kwestia ich uwzględnienia w praktyce czyli w Zarządzeniach Prezydenta Miasta dotyczących Konkursów.

Ad 4.

Zarządzenia Prezydenta Miasta dotyczące Konkursów wobec postulatów i oczekiwań KDO.

Punkt pierwszy Harmonogramu KDO obligował do analizy i odniesienia się do ogłoszonego projektu Roczno Programu Współpracy Urzędu Miasta z Organizacjami Pozarządowymi na rok 2016. W toku prac zauważono, że budżet przeznaczony na Organizacje Pozarządowe wynosi 10 mln. zł. co stanowiło około 1mln. 700 tys. zł. mniej w stosunku do roku 2014. KDO uznając, że wspomniane umniejszenie znacząco i negatywnie wpłynie na kształt i ekspresję działań Organizacji

Pozarządowych w naszym mieście zgłosiła postulaty zachowania dotychczasowej wysokości kwoty. We współpracy z Wydziałem Kultury uzyskano bezpośrednie zwiększenie budżetu o 500 tys. zł. a także deklarację ze strony wiceprezydenta Miasta pana Jędrzeja Solarskiego o sukcesywnym przeznaczaniu środków na Organizację Pozarządową w trakcie roku do wysokości postulowanej sumy, tj. 11 mln. 700 tys. złotych.

Omawiając tę sytuację należy podkreślić zrozumienie wszystkich stron dla postulatów naszej Komisji, w tym Prezydenta i Wiceprezydentów, Dyrekcji Wydziału Kultury, Komisji Kultury i Nauki, Radnych czego przykładem było poszukiwanie rozwiązań alternatywnych takich jak program „Sztuka w Inwestycji” czy zadeklarowana pomoc Zarządu Komunalnych Zasobów Lokalowych w postaci rezygnacji z czynszów na rzecz Organizacji Pozarządowych do wysokości ogólnie 1 mln. zł. Zaangażowanie tak wielu podmiotów budzi optymizm na przyszłość.

Odnosząc się do ogłoszonych przez Prezydenta Miasta Konkursów uwzględniając one w dużym stopniu wypracowane przez KDO propozycje, można sądzić, że zakładane wdrażanie generatora wniosków w roku 2016/17 będzie dla KDO polem do dalszej współpracy i wypracowania optymalnego sposobu procedowania.

Wnioski końcowe.

Podsumowując Sprawozdanie warto odnieść się nie tylko do prac w KDO ale także do działalności statutowej Organizacji zrzeszonych w KDO, warto zaprezentować ten dorobek aby pokazać olbrzymią pracę wielu osób dzielących się swoją pasją i umiejętnościami. Także z intencją docenienia tego ważnego i niezbędnego sektora choć paradoksalnie jego dofinansowanie wynosi niespełna 10% całego budżetu na kulturę w Poznaniu. Rolę i wartość KDO na pewno w poprzednim roku wzmocniło aktywne uczestnictwo w pracach KKiN i udziału Przewodniczącego KDO w Kapitulie Nagrody Artystycznej Miasta Poznania. Także współpraca z Radą Pożytku Publicznego nabierze innego wymiaru, nowy Regulamin uwzględnia stałego delegata KDO w składzie Rady. Tradycyjnie wnioskowaliśmy o wzmocnienie finansowe dla pełnego inwencji Konkursu Centrum Warte Poznania, jest on razem z Budżetem Obywatelskim docenianymi przez KDO projektami Miasta budującymi otwarte i odpowiedzialne społeczeństwo obywatelskie. Na koniec podziękowania za wspaniałą inicjatywę Wydziału Kultury jaką jest „dziecko” wicedyrektora Marcina Kostaszuka czyli Afisz.

Tak trzymać!

Poznań, 25 stycznia 2015r.

Witold Zakrzewski

Załączniki:

1. Lista Organizacji 2015r.
2. Uchwały, Stanowiska, Postulaty i Wnioski KDO w 2015r.